

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพสังคมยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ล้ำสมัยและท้าทายให้มนุษย์ในสังคมมีการปรับตัว ซึ่งในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นการเปลี่ยนผ่านจากสังคมข้อมูลข่าวสารไปสู่ยุคสังคมฐานความรู้ โดยเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ซึ่งสาระสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติหรือที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่าเป็นแผนพัฒนาประเทศ ฉบับที่ 11 ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปจากแนวคิดเดิม คือบรรจุเรื่องของการพัฒนาบุคลากรที่ทุกองค์กรจะต้องกำหนดให้เป็นนโยบายหนึ่งสำหรับการพัฒนาอันเป็นส่วนที่ทำให้ระบบการบริหารองค์กรต้องมีการปรับปรุงและพัฒนา รวมถึงการค้นหาวิธีการบริหารองค์กรและการพัฒนาที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากขึ้น พร้อมทั้งสามารถตรวจสอบได้ และจากสภาพของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนับจากนี้ต่อไป องค์กรและหน่วยงานต่างๆ ที่ต้องทำความเข้าใจกับอนาคต เพื่อจะได้กำหนดแนวทางและวางแผนสำหรับรองรับการเปลี่ยนแปลงไว้ล่วงหน้าโดยไม่ต้องรอให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นก่อน มิเช่นนั้นองค์กรจะปรับตัวไม่ทันกับการเคลื่อนตัวของสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเป็นพลวัต ซึ่งจะทำให้เสียโอกาสของการแข่งขันและอาจเสี่ยงต่อภัยคุกคามที่สร้างความเสียหายให้แก่องค์กรได้ (ณัฐพันธุ์ เขจรนันท์; และฉัตยาพร เสมอใจ. 2549: 80) ในปัจจุบันทุกองค์กรจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาโดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรอันเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้องค์กรเกิดการเติบโตได้เริ่มจากการพัฒนาผู้นำเพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือการนำองค์กรไปสู่ทิศทางที่กำหนดไว้

จากสังคมยุคปัจจุบันที่มีการตื่นตัวในเรื่องของการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นซึ่งทิศทางในการพัฒนาบุคลากรจึงมีความหลากหลายมากยิ่งขึ้นทั้งในส่วนของการศึกษาที่มีการเพิ่มคุณวุฒิ การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นการพัฒนาบุคลากรทั้งสิ้น แต่วิธีการที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายและได้รับการยอมรับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันรวมถึงในอนาคตที่ทุกองค์กรยังดำเนินการจัดฝึกอบรม ซึ่งจุดเน้นในการจัดฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ คือการพัฒนาทักษะความชำนาญในงานเฉพาะทางซึ่งทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่ายและตรงกับความต้องการทั้งขององค์กรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม และในปัจจุบันการพัฒนาบุคลากรขององค์กรมีการกำหนดหลักสูตรเฉพาะทางขึ้นมากมายเพื่อให้ตรงกับทิศทางในการพัฒนาเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง

และการนำองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ ผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรจึงต้องเป็นผู้ที่ชี้แนะและกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ดังนั้นในการนำองค์กรผู้นำจึงเป็นกุญแจที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปถูกทิศทาง ดังนั้น บทบาทของการนำองค์กรที่ผู้นำจะต้องให้ความสำคัญมี 3 ประเด็น (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2554) ประกอบด้วย หลักในการนำองค์กร ได้แก่

1. บทบาทของผู้บริหารองค์กรในการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ระยะสั้น ระยะยาว ค่านิยม การสื่อสาร การสร้างคุณค่าและการทำให้เกิดความสมดุลของคุณค่าระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม รวมทั้งการทำให้เกิดการมุ่งมั่นขององค์กรในการปฏิบัติการต่างๆ ในการสร้างและการรักษาให้องค์กรมีผลการดำเนินการที่ดีอย่างยั่งยืน โดยต้องอาศัยการมุ่งมั่นอนาคตและความมุ่งมั่นของผู้บริหารหรือผู้นำทั้งในเรื่องของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง การใช้นวัตกรรม รวมถึงการสร้างบรรยากาศเพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ความคล่องตัวและการเรียนรู้ของบุคลากร

2. การกำกับดูแลตนเองที่ดี เป็นเรื่องของการจัดการเพื่อให้เกิดการควบคุม และการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กร รวมทั้งความรับผิดชอบในด้านต่างๆ ของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ซึ่งการดำเนินการให้มั่นใจว่าการกำกับดูแลตนเองที่ดีมีประสิทธิผล จะมีความสำคัญต่อความเชื่อถือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและสังคมโดยรวม ตลอดจนส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานขององค์กร

3. การทบทวนผลการปฏิบัติงาน มีขอบเขตครอบคลุมการดำเนินการในด้านต่างๆ ขององค์กร ซึ่งไม่เพียงแต่ทบทวนว่าองค์กรทำได้ดีเพียงใดในปัจจุบัน แต่ยังพิจารณาว่าองค์กรจะดำเนินการได้ดีอย่างไรในอนาคต ด้วยผลการทบทวนผลการดำเนินการขององค์กรจะเป็นแนวทางในการปรับปรุง และการสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับเป้าประสงค์หลักขององค์กร ปัจจัยแห่งความสำคัญ และตัวชี้วัด ดังนั้น สิ่งสำคัญในการทบทวนโดยผู้บริหารหรือผู้นำองค์กรคือการแปลงผลของการทบทวนไปสู่เรื่องที่ต้องดำเนินการและสามารถนำไปปฏิบัติทั่วทั้งองค์กร ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

คุรุสภาเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทที่สำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้นำวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ได้ กำหนดให้คุรุสภามีอำนาจหน้าที่ (พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546) ดังนี้ 1) กำหนดมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 2) ควบคุม ควบคุมประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 3) ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอประกอบวิชาชีพ 4) พักใช้ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาต 5) สนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพตามมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ 6) ส่งเสริม สนับสนุน

ยกย่อง และผดุงเกียรติผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา 7) รับรองปริญญา ประกาศนียบัตร หรือ วุฒิบัตรของสถาบันต่างๆ ตามมาตรฐานวิชาชีพ 8) รับรองความรู้และประสบการณ์ทางวิชาชีพ รวมทั้ง ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ 9) ส่งเสริมการศึกษาและการวิจัยเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ 10) เป็นตัวแทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาของประเทศไทย 11) ออกข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วย (ก) การกำหนดลักษณะต้องห้าม มาตรา 13 (ข) การออกไปอนุญาต อายุใบอนุญาต การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการรับรองความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพ ความชำนาญในการประกอบ วิชาชีพ (ค) หลักเกณฑ์และวิธีการในการขอรับใบอนุญาต (ง) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของ ผู้ขอรับใบอนุญาต (จ) จรรยาบรรณของวิชาชีพและการประพฤติผิดจรรยาบรรณอันจะนำมาซึ่งความ เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ (ฉ) มาตรฐานวิชาชีพ (ช) วิธีการสรรหา การเลือก การเลือกตั้ง และ การแต่งตั้งคณะกรรมการคุรุสภาและคณะกรรมการมาตรฐานวิชาชีพ (ซ) องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกคณะกรรมการสรรหา (ฅ) หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาเลขาธิการคุรุสภา (ญ) การใดๆ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ 12) ให้คำปรึกษาหรือเสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายหรือปัญหาการพัฒนาวิชาชีพ 13) ให้คำแนะนำหรือเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ หรือการออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศต่างๆ 14) กำหนดให้มี คณะกรรมการเพื่อกระทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคุรุสภา และ 15) ดำเนินการให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ของคุรุสภา ข้อบังคับของคุรุสภาตามข้อ 11 นั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรี และเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้ใช้บังคับได้

จากอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 ที่ได้ กำหนดบทบาทหน้าที่ให้กับคุรุสภาที่กล่าวถึงข้างต้น คุรุสภาจึงได้วางระเบียบสำนักงานเลขาธิการ คุรุสภาว่าด้วยศูนย์เครือข่ายพัฒนาวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พ.ศ.2554 เพื่อเป็น ศูนย์กลางในการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพขององค์กรวิชาชีพทางการศึกษา โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษาและการพัฒนาวิชาชีพให้แก่สมาชิกของศูนย์เครือข่าย พัฒนาวิชาชีพ ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สามารถรองรับซึ่งองค์ความรู้ ทักษะที่ จำเป็นในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตลอดจนเสริมสร้างจิตวิญญาณความเป็นครูตาม จรรยาบรรณของวิชาชีพ อันจะส่งผลดีต่อการประกอบวิชาชีพให้กับบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะบุคลากรทางการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณของมนุษย์ ในการปลูกฝังความรู้รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับพลเมืองของชาติเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการ พัฒนาตน พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ

ในการพัฒนาผู้นำจึงเป็นส่วนที่สำคัญที่ทำให้องค์กรและระบบต่างๆ สามารถขับเคลื่อนไปสู่ เป้าหมายอย่างถูกต้องและเหมาะสมที่จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้นำ

องค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นผู้นำที่ทำหน้าที่ในการมอบหมายงาน (Delegating), การควบคุม (Controlling), การจูงใจ (Motivating) (เนตร์พัฒนา ยาวีราช. 2552: 11) ให้เกิดขึ้นกับผู้ได้บังคับบัญชาสำหรับการขับเคลื่อนองค์กรให้มีความเจริญและเติบโตขึ้นไปในอนาคต

ดังนั้น ผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่จะนำไปสู่การพัฒนาจึงต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่องด้วยหลักสูตรที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เพื่อให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาหลักสูตรผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภาที่จะสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพราะเป็นผู้มีอิทธิพลในด้านต่างๆ ภายในองค์กร ได้แก่ ประเด็นดังต่อไปนี้ คือ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspirational) 2) มีอิทธิพลต่อผู้อื่น ที่สามารถดึงดูดใจผู้อื่นให้สนใจและคล้อยตามได้ (Influence) 3) พัฒนาผู้อื่น (Developing Others) 4) เป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลง (Change Catalyst) 5) บริหารจัดการความขัดแย้ง (Conflict Management) 6) การสร้างพันธะความผูกพัน (Building Bonds) และ 7) การทำงานร่วมกันเป็นทีมและความร่วมมือกัน (Teamwork and Collaboration) และการบริหารงานขององค์กรอย่างเป็นระบบมากยิ่งขึ้น รวมถึงการมีจิตวิญญาณและอุดมการณ์ความเป็นครูตามมาตรฐานวิชาชีพ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของหลักสูตรฝึกอบรมผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา
2. เพื่อสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา
3. เพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหาสำหรับการจัดทำวิจัยมากที่สุด ได้แก่

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาทั่วประเทศ ซึ่งได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพทางการศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งมีสถานะเป็นครูชาวไทย จำนวนทั้งสิ้น 573,820 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาทั่วประเทศที่ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างออกเป็นกลุ่มแยกตามพื้นที่ทางภูมิภาคให้ได้ตามสัดส่วนสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจากการคำนวณโดยใช้สูตรของ ยามาเน (Yamane, 1960: 176) จำนวน 400 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ แบ่งได้ ดังนี้

1.1 ข้อมูลส่วนตัวบุคคล

- 1.1.1 เพศ
- 1.1.2 อายุ
- 1.1.3 สถานภาพ
- 1.1.4 ภูมิภาคที่ประจำการ
- 1.1.5 ระดับการศึกษา
- 1.1.6 ประสบการณ์
- 1.1.7 ตำแหน่ง

1.2 คุณลักษณะของหลักสูตร

- 1.2.1 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
- 1.2.2 เนื้อหาของหลักสูตร
- 1.2.3 การบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร
- 1.2.4 การประเมินผล

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภาประกอบด้วย 4 ส่วน คือ 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) การออกแบบหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินผลหลักสูตร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่มีการกระทำให้เกิดขึ้นหรือมีการวางแผนกำหนดทิศทางไว้ล่วงหน้า โดยการเปลี่ยนแปลงนี้ต้องเป็นไปในทิศทางที่ดีขึ้น

หลักสูตร หมายถึง การบูรณาการกลยุทธ์ที่หลากหลายเพื่อจัดโอกาสการเรียนรู้และประสบการณ์การเรียนรู้ที่ประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ และกิจกรรม ประสบการณ์ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการอบรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนหรือผู้อบรมให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุงและพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถสูงสุด ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

คุณลักษณะของหลักสูตร หมายถึง ส่วนที่แสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะหรือรายละเอียดของการดำเนินการในการให้ความรู้ต่อผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรอันจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาของหลักสูตร 3) กระบวนการเรียนรู้ของหลักสูตร และ 4) การประเมินผลหลักสูตร

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่คาดหวังหรือความตั้งใจที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เข้ารับการอบรมหรือเข้ารับการเรียนรู้ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่จะเกิดขึ้นหลังจากผ่านหลักสูตรไปแล้ว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงเป็นการกำหนดทิศทางและขอบเขตในการให้การศึกษาหรือการเรียนรู้เป็นการเฉพาะเจาะจง

2. เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียนรู้หลังจากที่อบรมเนื้อหาสาระในหัวข้อที่ได้กำหนดไปแล้วว่าผู้เข้ารับการอบรมจะเกิดการเรียนรู้อะไรบ้าง

3. กระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการและวิธีการในการจัดการฝึกอบรม รวมทั้งกิจกรรมเพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีพัฒนาการทางด้านความรู้ตามจุดประสงค์และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4. การประเมินผล หมายถึง การพิจารณาถึงสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรที่ได้มีการดำเนินการจัดฝึกอบรมไปแล้วว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรมหรือไม่ และผลของการฝึกอบรมในหลักสูตรบรรลุผลมากน้อยเพียงใด

การบริหารจัดการหลักสูตร หมายถึง หลักในการบริหารจัดการหลักสูตรโดยการดูแลการกำกับ การควบคุมและจัดการหลักสูตรด้วยกระบวนการและกลวิธีต่างๆ ที่ทำให้ผู้เข้ารับการอบรมหรือเข้ารับการศึกษابรรลุถึงเป้าหมายของหลักสูตรนั้นๆ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่หรือจัดทำหลักสูตรเดิมให้ดีขึ้น โดยวางแผนและตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้กระบวนการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย

วางแผนจัดทำหรือยกร่างหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ และคุณภาพในการนำไปพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้สามารถเติบโตในวิชาชีพได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงยังเป็นกระบวนการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างหลักสูตร การสร้างหลักสูตร การทดลองใช้หลักสูตร การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรและ การประเมินผลหลักสูตร ซึ่งสามารถขยายความได้ ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หมายถึง การศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นต่างๆ ของสังคมของผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรฯ โดยศึกษาจากสภาพสังคมและการเปลี่ยนแปลงของสังคมเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ที่ต้องมีการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เข้ารับการอบรมได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและก้าวหน้าในสายอาชีพของตน

2. การออกแบบหลักสูตร หมายถึง การวางแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วยจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรมผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภา

3. การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้หลักสูตรผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อให้ได้เนื้อหาที่มีความสมบูรณ์เมื่อผ่านการทดลองใช้แล้ว

4. การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง การพิจารณาความเหมาะสมของการใช้หลักสูตรเกี่ยวกับเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนรู้อันเกิดจากการฝึกอบรม การใช้สื่อ การเลือกวิทยากร ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม สถานที่ในการฝึกอบรม รูปแบบการประเมิน และประสิทธิภาพของหลักสูตรโดยมีการประเมินผลความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการศึกษาหรือรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบองค์ประกอบของหลักสูตร เพื่อค้นหาและพิจารณาตัดสินคุณค่าและประสิทธิภาพของการนำหลักสูตรไปใช้จริง ทำการปรับปรุงและพัฒนา นำผลที่ได้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่มีใบประกอบวิชาชีพครูซึ่งมีสถานภาพเป็นสมาชิกของคุรุสภาและได้มีการสมัครเป็นสมาชิกเครือข่ายองค์กรวิชาชีพทางการศึกษา

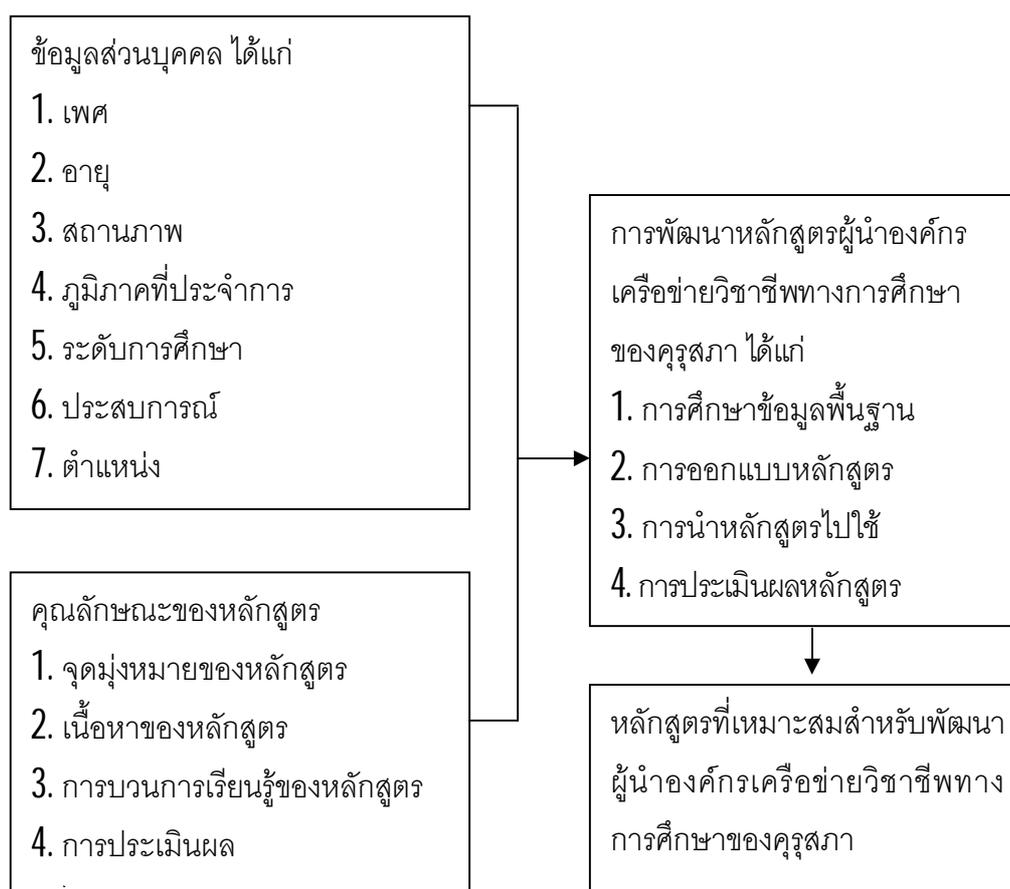
ข้อมูลส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะอันเป็นข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีผลต่อการเข้าร่วมการพัฒนาผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของคุรุสภาที่แสดงความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ของความเป็นผู้นำเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษา

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ภูมิภาคที่ประจำการ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ และตำแหน่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หลักสูตรจากการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้ในการพัฒนาศักยภาพผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษา
2. ผลอันเกิดจากการประเมินหลักสูตรในการพัฒนาผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษามากยิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

คำถามการวิจัย

1. หลักสูตรผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาที่เหมาะสมควรมีคุณลักษณะอย่างไร
2. หลักสูตรผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษาของครูสภาที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาผู้นำองค์กรเครือข่ายวิชาชีพทางการศึกษามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด